

Finanțat de
Uniunea Europeană

CURS ANTREPRENOR IN ECONOMIA SOCIALA

**Titlul proiectului: PROGRESSIO RURAL- AL DOILEA PROIECT IN SPRIJINUL
ECONOMIEI SOCIALE**

SMIS: 316649

Finanțat de
Uniunea Europeană

CAPITOLUL 8: Managementul riscurilor

8.1. Introducere. Noțiuni terminologice

Riscul este un eveniment sau o împrejurare a căror producere pot afecta pozitiv sau negativ o afacere având una sau mai multe cauze și unul sau mai multe efecte.

Managementul riscului este un proces sistematic destinat analizei și monitorizării riscurilor unei afaceri și care implica procese, instrumente și tehnici destinate.

Maximizării probabilității și consecințelor rezultatelor pozitive.

Minimizării probabilității și consecințelor rezultatelor negative.

Finanțat de
Uniunea Europeană

Managementul riscului nu înseamnă că trebuie să evităm riscurile. Managementul riscului trebuie să genereze creștere și să minimizeze pierderile. Profitul este adus întotdeauna de investiții și foarte rar de economisire. Un management corect al riscului aduce echilibru între riscuri și oportunități. Oportunitățile apar atunci când putem privi printre riscuri fiindcă nu sunt altceva decât riscuri controlate. Managementul riscului are eficacitate maximă atunci când este inițiat și implementat în fazele inițiale ale afacerii și dacă este continuat pe toată durata activității.

Finanțat de
Uniunea Europeană

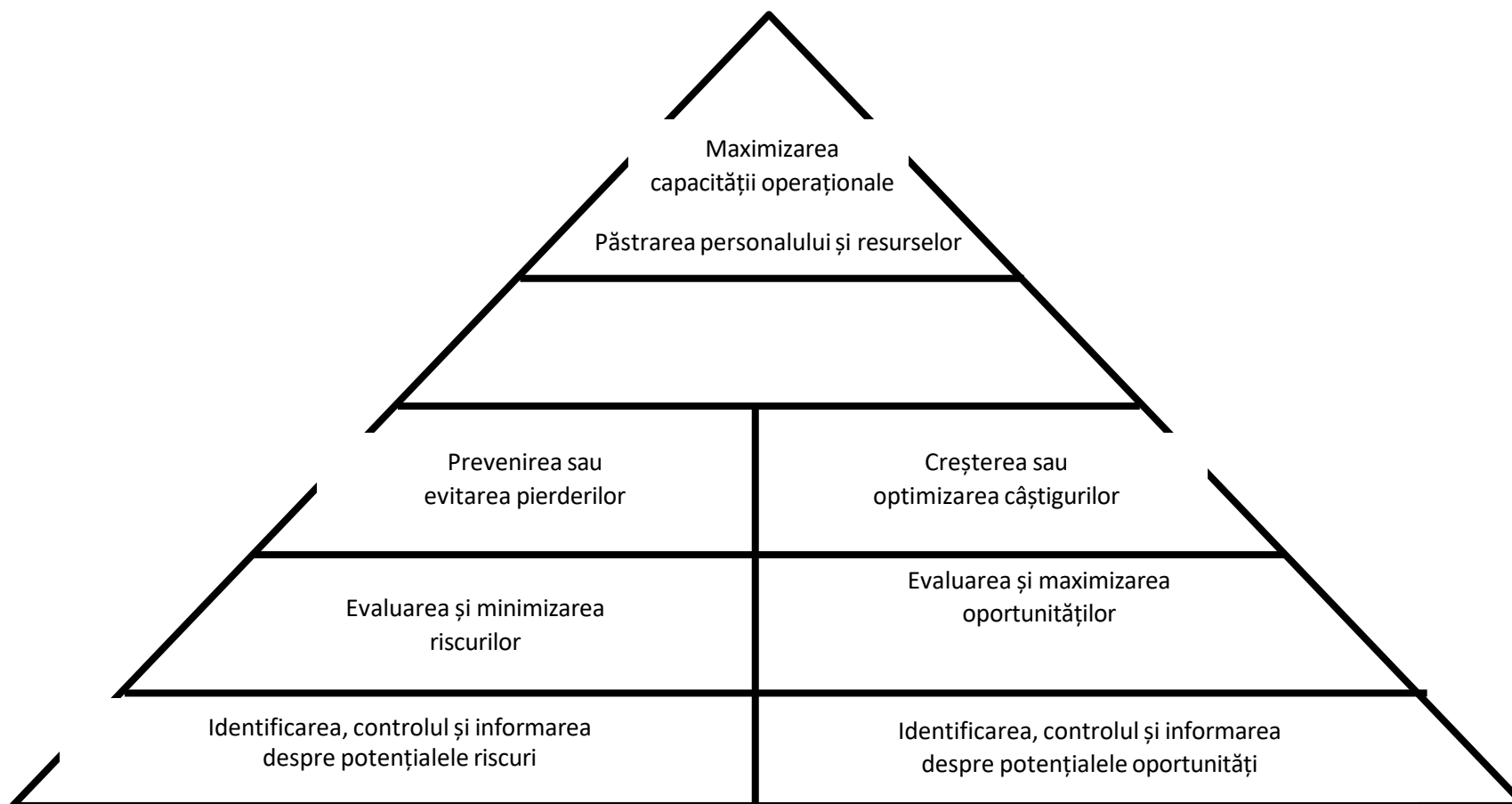
Fazele procesului de management al riscului:

- identificarea** – se evaluează pericolele potențiale, se întocmesc liste de control cu surse potențiale de risc, se organizează ședințe de identificare a riscurilor și se analizează istoricul activității companiei prin intermediul documentelor din arhive. Identificarea riscurilor trebuie să aibă loc în mod regulat.
- analiza (evaluarea)** – sunt mai multe metode de analiză a riscului, între care simularea Monte Carlo și arborii decizionali. Se analizează riscurile identificate în etapa anterioară și se realizează o cuantificare a acestora.
- reacția (răspunsul)** – se referă la măsuri și acțiuni ce se pot lua pentru eliminarea sau cel puțin diminuarea și repartizarea riscului.

Clasificare riscuri : interne, externe

Finanțat de
Uniunea Europeană

Finanțat de
Uniunea Europeană

Managementul riscurilor

Pentru o gestionare eficientă și eficace a riscului se folosesc diferite instrumente specifice, pentru identificarea riscurilor – analiza SWOT

În ceea ce privește reacția la risc, există patru tipuri de acțiuni:

- prevenire
- evitare
- acceptare
- transfer

Finanțat de
Uniunea Europeană

Clasificarea riscurilor

A. Interne

- Umane
- Materiale
- Ale proceselor
- Organizaționale

B. Externe

- Naturale
- De afaceri
- La nivel mediu
- La nivel macro

C.

- Operaționale
- Strategice
- Financiare
- De hazard

D

- Asigurabile
- Neasigurabile

E.

- Evitabile
- Prevenibile
- Transferabile
- Asumabile

F.

- Pure
- Speculative

Finanțat de
Uniunea Europeană

Riscurile interne sunt de regulă riscuri de nivel micro. Ele se manifestă la toate palierele organizației. O caracteristică importantă a acestor riscuri este dată de faptul că majoritatea managerilor sunt înclinați mai degrabă să ignore existența acestor riscuri. Această atitudine se exprimă prin identificarea unor riscuri externe inexistente care să justifice slăbiciunile ascunse ale organizației. De exemplu, se apreciază ca factor de risc percepția negativă a clienților externi asupra rezultatelor proiectelor. Dar foarte puțini caută să vadă dacă au resursa umană necesară creării unei imagini favorabile.

Finanțat de
Uniunea Europeană

Riscurile externe sunt aparent vizibile și ușor de identificat. Spunem aparent, deoarece identificarea efectelor riscurilor este una, dar riscul în sine este cu totul altceva. Riscurile naturale, deși banale sunt rareori evidențiate, inclusiv în proiectele de investiții în infrastructură. Riscurile de afaceri pot include: întreruperile în aprovizionare, reducerea cererii, apariția unui concurent, deteriorarea condițiilor economice locale, clienți răuplatnici. Aici trebuie incluse: inundația, extremele termice, cutremurul, precipitațiile, furtunile etc.

Finanțat de
Uniunea Europeană

O altă împărțire a riscurilor le împarte în:

- riscuri operaționale, care cuprind toate evenimentele potențiale generate de operațiunile curente ale organizației/proiectului: întreruperea activității ca urmare a avarierii accidentale a utilajelor, avarierea sau distrugerea bunurilor pe perioada transportului; avarii produse în timpul lucrărilor de construcții, accidente de muncă, prejudiciile cauzate terților etc.;
- riscuri strategice, care cuprind efectele deciziilor strategice sau ale evenimentelor cu derulare pe perioade mari: decizii geopolitice, modificări ale climatului concurențial internațional sau regional etc.;

Finanțat de
Uniunea Europeană

- riscuri financiare, care cuprind evenimentele cu influențe asupra fluxurilor financiare: modificările de curs valutar, apariția unor restricții sau facilități la încasarea creditelor sau la plata debitelor, creșterea neplanificată a încasărilor, falimentul debitorilor etc.;
- riscuri de hazard, care cuprind majoritatea riscurilor naturale, dar pot include și riscurile politice sau tehnice: secetă, schimbările guvernamentale bruște, căderile de tensiune etc.

Finanțat de
Uniunea Europeană

Clasificarea riscurilor în funcție de posibilitatea de asigurare a acestora le împarte în:

- riscuri asigurabile, acele riscuri care pot fi transferate către asigurătorii specializați. Sunt astfel de riscuri unele riscuri de hazard (incendiul, inundația, cutremurul), unele riscuri financiare (descoperirile de cont debitor) sau unele riscuri strategice (riscul de țară);
- riscuri neasigurabile, acele riscuri care nu pot fi preluate de asigurători. Sunt astfel de riscuri unele riscuri interne (accidentele de muncă), unele riscuri de mediu (catastrofă nucleară);

Finanțat de
Uniunea Europeană

În funcție de modul de abordare a riscurilor, acestea pot fi:

- evitabile. Sunt acele riscuri care după identificare permit luarea măsurilor necesare eludării. De exemplu riscul de furt poate fi evitat prin adoptarea mijloacelor organizatorice care să împiedice furtul. Prin evitarea riscului nu înseamnă că acesta dispare, ci doar că nu ne vom mai confrunta cu el;
- prevenibile. Sunt riscurile care pot fi anticipate și împiedicate să se producă. Riscul de pierdere a informațiilor critice poate fi prevenit prin instalarea de surse de energie neîntreruptibile. Este important de reținut că în cazul în care prevenirea riscurilor determină costuri mai mari decât avantajele obținute în urma prevenirii mai bine se va proceda la evitare sau asumare

Finanțat de
Uniunea Europeană

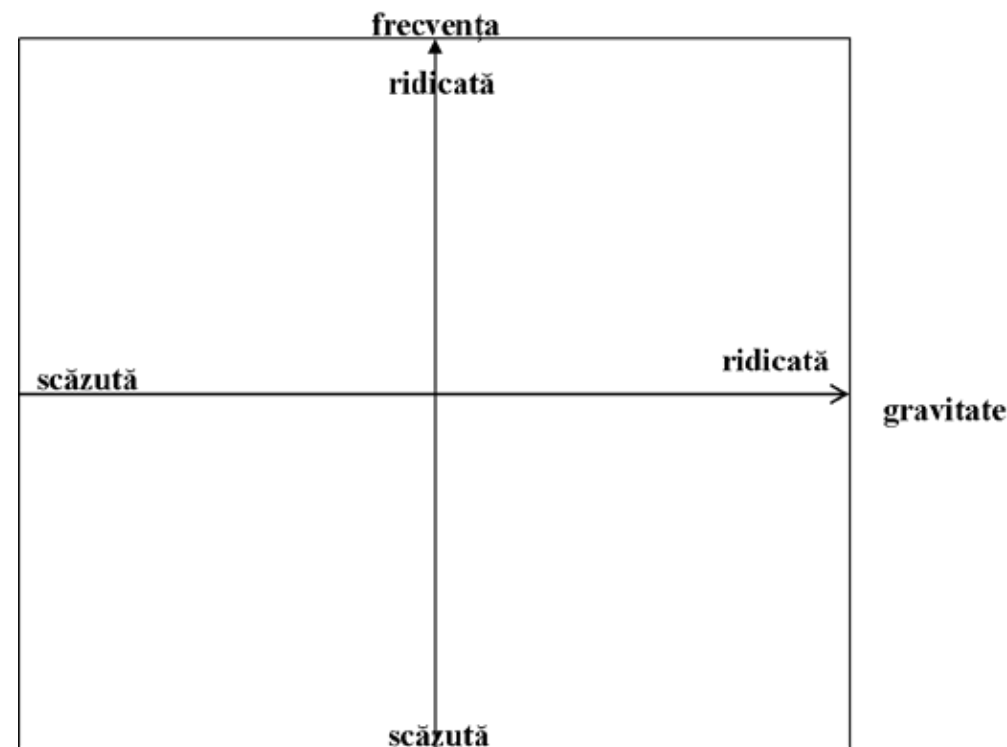
- transferabile. Sunt riscurile care pot fi trecute în sarcina altcuiva. Intră în această categorie riscurile asigurabile, dar și unele riscuri financiare. Transferul se poate efectua fie prin asigurare, fie prin hedging;
- asumabile. Sunt riscuri care nu pot fi încadrate în nici una dintre categoriile de mai sus, dar care punând în balanță avantajele și beneficiile ce pot fi suportate.

8.3. Evaluarea riscurilor

- Un astfel de instrument este matricea riscurilor, care permite ierarhizarea riscurilor în funcție de impact și de probabilitate. Această matrice trebuie utilizată în mai multe etape. În prima etapă vor fi analizate riscurile în funcție de mediul de manifestare (intern, respectiv extern) și în mod individual. În a doua etapă riscurile vor fi grupate pe cele trei categorii din matricele inițiale, indiferent de mediul din care provin. În fine, cele trei matrice rezultate vor primi în fiecare careu măsuri și responsabili.

Matricea acțiunilor

Finanțat de
Uniunea Europeană

Puteți ajunge în situații de risc dacă:

- a) informația este absentă, incompletă sau necorespunzătoare,
- b) aveți un control redus asupra evoluției viitoare a unor evenimente și/sau
- c) nu aveți timp pentru formularea și adoptarea deciziilor.

Finanțat de
Uniunea Europeană

- Prevenirea poate să se refere fie la apariția riscului, fie la impactul acestuia. Apariția unui risc poate fi obținută prin angajarea de personal calificat, achiziționarea de tehnică nouă, subcontractarea unor activități către subcontractori verificați sau recomandați, se „reproiectează” tehnicile și metodele de PR etc,
- În cazul riscurilor cu frecvență ridicată și impact mare, acțiunea cea mai potrivită este cea de evitare. Evitarea riscurilor este, bineînțeles, sănătoasă, dar nu este calea către succes. Este un fapt incontestabil că cele mai mari succese au fost obținute de cei care au acceptat să se confrunte cu riscurile, nu de cei care au ales să le evite.

Finanțat de
Uniunea Europeană

CONCLUZII

Riscul reprezintă o componentă inherentă care intervine în desfășurarea activității economice, la toate nivelurile, și care are la bază un complex de factori. Datorită impactului potențial semnificativ al acestor factori de risc asupra rezultatelor întreprinderii și imposibilității controlării lor depline de către întreprindere, analiza riscului reprezintă o dimensiune importantă a managementului strategic al întreprinderii care presupune parcurgerea următoarei succesiuni de pași: identificarea riscului, analiza și evaluarea riscului, determinarea intervențiilor prioritare pentru limitarea riscului și tratamentul riscului (Mironiuc, 2006).

Finanțat de
Uniunea Europeană

MULTUMIM PENTRU ATENTIA ACORDATA!

FORMATORI:

- CRACIUNOIU ELENA ALINA
- BORA ANCA MARIA